

Ansökan till gemenskapsinitiativet Equal – nationella temagrupper

Denna ansökningsblankett gäller för spridnings- och påverkansfasen (Fas III). Denna ansökan med originalunderskrifter skall ha inkommit till Svenska ESF-rådet, Box 47141, 100 74 Stockholm, senast den 1 september 2003.

E-posta också den elektroniska versionen av ansökan till inger.sahlen@esf.se senast 1 september.

Svenska ESF-rådet kommer att fatta beslut om nationella temagrupper utifrån programkomplementet för Equal. Vi hänvisar också till det svenska programdokumentet för Equal 2000 – 2006. Båda dokumenten återfinns på Svenska ESF-Rådets hemsida.

I denna elektroniska Word-fil är utrymmet under varje rubrik obegränsat. Detta innebär att utrymmet växer i takt med att ni skriver.

A Nationella temagruppen

Vi föreslår bildandet av nedanstående temagrupp enligt följande beskrivning:

Namn: NTG-Lär

Livslångt lärande genomsyrar allt fler områden i samhället. EU-Kommissionen, OECD, UNESCO och många andra internationella organ lyfter numera fram lärandets villkor i yrke och vardag som allt angelägnare områden.¹ Livslångt lärande utgör också en central dimension hos gemenskapsinitiativet Equal och har särskilt lyfts fram både i programdokument och i kompletteringen av detta. Livslångt lärande infattar lärande i formell utbildning, i icke-formella bildnings- och utbildningssammanhang samt i informellt lärande i yrke och vardag. NTG Lärande miljöer, fortsättningsvis förkortat till NTG-Lär, lägger tonvikten vid att studera, dokumentera och vidga villkoren för informellt lärande före, under och efter formell utbildning. Det handlar även om att ge människor ett erkännande av kunskaper, kompetenser och färdigheter oavsett hur de uppkommit. Att synliggöra, tillvarata och stärka individens faktiska kunnande och kompetens är en viktig uppgift i ett lärande samhälle och lärande arbetsliv. Därmed riktas uppmärksamheten främst mot lärandet utanför ramarna, främst erfarenhetsrelaterat lärande i vardag, yrke och lokala gemenskaper.

NTG-Lär leds av en styrgrupp bestående av en representant från vardera av medverkande utvecklingspartnerskap (nedan), en representant för forskarnätverket om lärande, Larena (se bilaga), en representant för Forskarskola lärande, Luleå Tekniska Universitet, en representant från Encell, centrum för vuxenpedagogik, Jönköpings högskola, samt en representant från KK-stiftelsens projekt Framtidens lärande samt en representant för folkbildningsrådet. Som ordförande i styrgruppen har engagerats N.N. Till styrgruppen adjungeras också en företrädare för Svenska ESF-Rådet. Andra tänkbara medlemmar är *Nätuniversitet* och *Nationellt centrum för flexibelt lärande*.

Det är en fördel att inte ha en för stor styrgrupp. Som ett komplement skapas ett *Forum för lärande* i arbete, vardag och lokal gemenskap, där dessa olika nationella aktörer, experiment och nätverk kan träffas och dels reflektera kring begreppet lärande, ny forskning och fördjupad analys, dels diskutera synergi,

¹ För översikt av forskning och policyutveckling inom detta område, se bilaga 1, som beskriver det av Utbildningsvetenskapliga kommittén, Vetenskapsrådet finansierade LAV-projektet (Lärande I arbete och vardag).

samverkan och olika insatser att främja lärande. Det skulle kunna bli en policyinriktad plattform grundad på analys, debatt, forskning och annan kunskapsbildning inom området.

NTG-Lär fokuserar det informella lärandet i yrke, vardag och lokala gemenskaper. Särskild uppmärksamhet ägnas att identifiera, dokumentera, nyttiggöra och vidga det informella lärandet. Följande frågor kommer därför att ligga i centrum för arbetet.

Centrala uppgifter för NTG-Lär är att:

1. **Synliggöra miljöer för lärande:** NTG-Lär vill identifiera och definiera lärandet utanför ramarna ("Learning outside the academy") och utveckla begrepp och metoder för att beskriva lärande miljöer. NTG-Lär kommer att pröva olika befintliga begrepp som lärcentra och lärstilar. Vidare finns skäl att fördjupa analysen av samband mellan formellt, icke formellt och informellt lärande samt att analysera vilka incitament och hinder som finns för informellt lärande. NTG-Lär ska uppmärksamma hur lärande utvecklas i nya sociala miljöer eller strukturer. Vilket dolt och öppet lärande finns på arbetsplatsen, i vardagens villkor och i lokala gemenskaper?
2. **Fördjupa reflektion och teoriutveckling om lärande:** NTG-Lär vill verka för att fördjupa innebörder och tolkningar av begreppet lärande, bl a genom att diskutera olika former av lärande som organiserat lärande, spontant lärande, frivilligt/påtvingat lärande, vårdat eller vilt lärande. I uppgiften ligger också att klargöra innebörder i begreppet lärande och hur det kan skiljas från utbildning och undervisning, och anknytas till individens egen kunskapsbildning, erfarenheter och reflektion. Hur förhåller sig lärande till bildning, finns intuitivt och dolt lärande, eller ska allt lärande kännetecknas av reflektion och distans till lärprocessen?
3. **Utveckla metoder för att dokumentera informellt lärande:** NTG-Lär vill ta fram metoder för att göra det både det icke-formella och det informella lärandet synligt, bl.a. genom validering, kompetensportföljer eller andra metoder. NTG-Lär kommer att diskutera kriterier för hur validering kan och bör relateras till formell utbildning eller andra, alternativa kunskapsbegrepp – och kommer här att bygga vidare på internationell forskning och praxis inom området, exempelvis National Vocational Qualifications, NVQs i England, RPL-recognizing prior learning i USA och Canada etc.
4. **Expandera villkor och miljöer för lärande:** NTG-Lär ska analysera vilka villkor som måste vara uppfyllda för att man ska kunna främja miljöer och infrastruktur för lärande i arbete, vardag och lokala gemenskaper. NTG-Lär kommer att kritiskt analysera och utveckla begrepp som lärande miljöer, lärande organisationer och lärande regioner med syfte att expandera lärandet till volym, innehåll och kvalitet – och särskilt uppmärksamma erfarenheter från olika UP/Equal-projekt.
5. **Utveckla nya spridningsformer, mötesplatser och arenor:** En viktig del i NTG-Lärs arbete är att skapa nya arenor och mötesplatser dels för att skapa uppmärksamhet kring betydelsen av individuella och kollektiva lärprocesser, dels utveckla former för att sprida kunskaper och erfarenheter. NTG-Lär kommer att testa olika spridningsmodeller och diskutera i vilken grad som det "situerade" lärandet som sker i en viss kontext direkt föras över och tolkas i andra sammanhang och andra lärmiljöer.

Samverkan med Utvecklingspartnerskap

NTG-LÄR bygger på en samverkan mellan följande UP:

- Access (Ove Svensson, Urkraft, Skellefteå och Högskolan i Halmstad)
- Framtidsmötet (Eva Sandel, Klippan)
- Jämställdhetsutvecklarna (Björn Björklund, Stockholm)
- Kista Open Academy (Ebba Träskelin, Stockholm)
- Kommunal Teknikskola (Bulle Davidsson, Stockholm, NUTEK)
- Kuben.nu (Stefan Svensson, Regionförbundet Kalmar Län)
- Mångfald i Västernorrland (AnneLi Avenäs, Härnösand)
- People (Sven-Olof Larsson, CFL, Söderhamn)
- [School@Work](#) (Carl Rönn, Dalarna)
-

Närliggande uppgifter

En viktig uppgift under höstens fortsatta planering blir att utveckla samverkan med *externa aktörer och organisationer som kan förstärka samverkan och dialogen om lärandets villkor* i samhälle och arbetsliv. Vidare finns skäl att diskutera hur synergin kan stärkas med andra pågående initiativ som rör lärandets villkor, exempelvis *KK-stiftelsens program om framtidens lärande, samverkansdelegationens stöd till lärcentra i olika delar av landet, nätuniversitetet, Nationellt centrum för flexibelt lärande, Peter Gärdenfors tvärvetenskapliga projekt om lärande (Lunds universitet) etc.*

När det gäller lärprocesser i detta NTG identifierades tre nivåer för lärande, en trestegsmodell för lärande som går ut på att lära *mellan* projekten, *inom* projekten och *av* projekten:

1. Den första nivån avser *det lärande som sker mellan de samverkande UP* i NTG-LÄR och den gemensamma kompetens kärna som utvecklas i samverkan.
2. Den andra nivån av lärande avser *vad som sker inom respektive UP och verktyg och former för reflektion som utvecklas.*
3. Den tredje nivån av lärande gäller *hur incitament och metoder skapas för att sprida erfarenheterna från respektive UP eller NTG-Lärs gemensamma kunskapsmassa.*

NTG-Lär vill ägna uppmärksamhet åt alla tre nivåerna,

I planeringsprocessen har projektledarna betonat vikten av att kunna stödja varandra och att dialogen skulle kunna fördjupas om man också lät ansvaret för olika träffar rotera mellan projekten. En viktig uppgift i NTG-Lär blir därför att stärka infrastruktur, kompetens och samverkan mellan olika UP. Det kan ske dels genom seminarier och tillfälle till reflektion och eftertanke skapas (bl.a. genom att tillsammans läsa och bearbeta viss litteratur inom området), dels genom tvärkontakter och stödmöten mellan UP med liknade tema med olikartade erfarenheter, problem, svårigheter, möjligheter och utmaningar. Som exempel skulle någon eller några doktorander vid Arena Lärande, Luleå Tekniska Universitet, kunna leda seminarier med NTG-Lärs styrgrupp.

Den andra nivån uppmärksammar det lärande som sker inom respektive UP och hur erfarenheter kan dokumenteras, spridas och nyttiggöras i andra sammanhang. Det är viktigt att understryka att både positiva och negativa lärarefarenheter är värdefulla. Om ett projekt misslyckats, gått snett eller inte lyckats förverkliga målen är det viktigt att analysera varför. I forskning och i lärande är det viktigt att se båda sidorna av myntet, inte bara att lyfta fram de mest lyckade exemplen och dölja eller förtiga misslyckanden. Dialogen om vad som fungerar ("what works") är därför viktig att hålla levande. Det är här viktigt att fundera över hur verksamheten i projekten dokumenteras (digitala bilder, loggbok, fokusgrupper eller i annan form. Hur dokumenteras lärprocesser mer generellt? Hur vet vi om lärandet avsätter mer djupgående effekter eller bara studsar på ytan? Här finns också andra UP med ansvar och intresse i dessa frågor.

Den tredje nivån går slutligen in på frågor kring hur erfarenheter sprids till andra grupper och hur erfarenheter kan transformeras och nyttiggöras i andra sammanhang. Här kan spridningsaktiviteterna både handla om fördjupad reflektion och analys av lärandets villkor och konkreta lösningar, modeller eller organisatoriska idéer som kan nyttjas för att främja lärande. För att den tredje nivån ska kunna utvecklas krävs att nivå 1 och 2 fungerar tillfredsställande.

NTG-Lär kommer att försöka utveckla rationella och kostnadseffektiva spridningsmodeller. Det är rimligt att NTG-Lär inte genomför alltför många utåtriktade initiativ i eget regi. Dels har respektive UP ett brett sortiment av aktiviteter, dels finns en stor mängd konkurrerande eller samverkande aktörer som bedriver mässor, seminarier, konferenser mm. NTG-Lärs ”aktivitetsportfölj” kommer därför att bestå av:

1. Inre arbete, stöd och reflektion för att stödja kvalitet och innehåll inom och mellan UP
2. Gemensam webbplats och skriftserie med forskarnätverket Larena (bilaga 2).
3. Medverkan på redan befintliga arenor (kunskaps-&kompetensmässor, skolmässor etc)
4. Utveckling av spridningsmodeller och lokala tillämpningsförsök m.m.
5. Egna mötesplatser med både styrgrupp och samtliga medverkande i resp. UP
6. Verkstad och redskapslåda (arbete med validering, kompetensportfölj, lärverktyg etc)
7. Lärresor (konceptet utvecklas senare)
8. Globala broar (utländsk expertmedverkan, transnationellt samarbete, omvärldsanalys)

Det är viktigt för NTG-Lär att förverkliga en aktiv påverkan och spridning, och att man når ut med erfarenheter/ resultat/goda exempel från de medverkande UP till varandra och till den breda allmänheten. Erfarenhetsspridning och påverkan kommer att ske på olika sätt. NTG-Lär vill fokusera en påverkan som riktar sig till:

Policynivån: NTG-Lär vill föra fram idéer om hur lärandet i yrke och vardag kan främjas till riksdag, regering, kommun –och landstingsförbund, myndigheter, utredningar, fackliga organisationer- och även till den breda allmänheten

Praktiker på arbetsplatserna: vidareutveckla dialogen mellan forskare och praktiker i nära samverkan med forskarnätverket Larena och Forskarskola Lärande vid Luleå Tekniska Universitet, och presentera redskap och verktygslådor för lärande, exempelvis genom samverkan med olika ”lärarbetare”: lokala och regionala företrädare för utbildning och lärande, enskilda skolor, lärcentra eller andra pedagogiska miljöer som ägnar sig åt att utveckla lärandet i samhället

En viktig principiell och metodisk fråga att diskutera är dels i vilken grad erfarenheter och resultat från olika delprojekt inom UP är generaliserbara och spridningsbara till andra miljöer. Inom detta område finns olika tolkningar och perspektiv. Ett sådant synsätt bygger på en enkel spridnings- eller injektionsmodell. Det utgår från att erfarenheter och resultat kan sammanfattas i begrepps- och modellform och sedan spridas (”injiceras” /förs över till) liknande situationer och sammanhang. En annan modell bygger på att förändring sker i dialog mellan olika aktörer och intressenter inom ett givet kunskapsfält. Ett tredje synsätt utgår från att enskilda individer, grupper och kollektiv inte låter enkelt övertygas i en enkelriktad spridningsmodell, utan att det gäller att utveckla processer, begrepp och tolkningar som redan finns i form av en förförståelse. Sammantaget finns skäl att granska med vilken kraft själva överföringstanken och en implementeringsmodell utgör en trovärdig och rimlig ansats för spridning. Sannolikt är en interaktiv och mer dialoginriktad modell mer framgångsrik. Därtill ska läggas den roll NTG-Lär kan spela för att expandera det lärande rummet och vidga och förstärka olika sociala och pedagogiska processer som har sin grund i olika UP’s verksamhet.

Aktiviteter i stora drag:

Exempel på tänkbara aktiviteter under år 2004 och 2005 samt 2006

1. Gemensam UP-konferens för empowerment, lära känna varandra, kick-off (2004)
2. Gemensam UP-konferens kick-down (2005)
3. Medverkan på t ex kompetensmässan i Stockholm hösten 2004,, där NTG-Lär anordnar egna konferenser för att föra ut resultat från medverkande UP. Andra tänkbara arenor är presentation vid Nätuniversitetets konferens Netlearning i Ronneby 10-12 maj 2004, Skolmässan hösten 2004 Älvsjömässan, Kvalitetsmässan i Göteborg hösten 2004 samt ev. Bok- och Bibliotek i Göteborg hösten 2004. (2003-2004)
4. Samverkan med Larena och Encell, Jönköpings högskola som fått medel för att arbeta med lärande miljöer.

Analysarbete och aktiv kunskapsbildning

Analysarbetet innehåller olika delar. En del syftar till att belysa vad strukturer och institutionella villkor betyder för att främja lärande i olika situationer. En annan har som mål att studera hur lokala sammanhang – i arbete, vardag och lokala gemenskaper - påverkar lärandets villkor.

I analyserna ingår även individens egen erfarenhetsvärld, attityder, kunskaper och förhållningssätt. Följande nivåer blir aktuella:

- Vad betyder strukturerna för att vidmakthålla och förstärka ojämlikhet, ojämställdhet och utestängning och hur kan strukturerna påverkas?
- Vad betyder den institutionella och organisatoriska nivån för lärandets villkor?
- Vilken roll spelar gruppen och den lilla gemenskapen?
- Vad kan vi lära av individens egen livsresa, erfarenhetsbakgrund och tysta kunskap?

Särskild uppmärksamhet kommer att läggas vid frågor om genus, etnicitet och funktionshinder; bl.a. genom den kompetens som finns vid institutionen för arbetsvetenskap, Luleå Tekniska Universitet.²

Analys och omvärldsbevakning

I denna del ingår mycket av de transnationella kontakterna och vad som kallas ”globala broar” ovan. Avsikten är att tillsammans med Larena och Encell bjuda in några internationellt ledande forskare inom området (som exempelvis David Boud, Sydney Australien, Tara Fenwick, Alberta, Canada, Phil Hodginson, Leeds, England och Yrjö Engeström, Helsingfors, Finland och Maria Slowey, Glasgow, Scotland) för att medverka som ”resurspersoner” i olika analytiska verksamheter. Internationella workshops kan också bli aktuella i detta sammanhang. En viktig uppgift i detta sammanhang är att bättre tillvarata erfarenheter från verksamheter som påminner om berörda UP och som försigår inom eller utom Sverige. Kanske skulle man här initiera någon form av ”UP-relevant omvärldsbevakning”.

Tematiska forskningsöversikter

---

² Docent Lena Abrahamsson, arbetsvetenskap, Luleå har under flera år forskat om genus och könsmärkning på arbetsplatsen och utgör en viktig resurs för denna del av analysen. Adjungerad professor Kenneth Abrahamsson har särskilt ägnat sig åt mångfaldsfrågor och i synnerhet funktionshindrades villkor, senast i uppsatsen ”Vi” och ”dom andra”. På väg mot arbetsmiljöarbete för alla (under publicering), som ägnar uppmärksamhet åt etnicitet, funktionshinder och sexuell läggning och dess betydelse för delaktighet, arbetsmiljöarbete och ledarskap.

Beskrivs separat i bilaga 2.

Internationella kontakter

Här ingår också det transnationella samarbetet
Nedan nämns endast några rubriker/exempel som:

Learning environments – Black Country och e-Tampere, Finland (Kista Open Academy)

Miljöns betydelse för lärande som vuxen, t ex:

- Mångkulturellt Folkbildningscentrum Rinkeby och Lärkstaden, www.mkfc.se titta på hemsidan om deras lokaler, nog har de funderat över lärandemiljön
- Utbyte med andra NTG ex Rätt olika – om förhållningssätt till mångfald i arbetslivet - Hur ser de mekanismer ut som öppnar respektive stänger för människor som skiljer sig från majoriteten (eller från vad majoriteten anser vara ”norm”) på svenska arbetsplatser?
- NTG Nya vägar till arbetslivet – skall kartlägga optimal samverkan och se vilka hinder som finns – Kriminalvården en aktör, där har miljön säkert stor betydelse. Även det informella lärandet som förmodligen är större än det formella inom fängvården (och det informella som skulle kunna kallas internutbildning)

Teorianknytning och inre fördjupning inom NTG-Lär

Frågor och områden kan hämtas från olika UP

- Flerspråkiga ungdomars språk- och kunskapsutveckling som grund för vuxenlärande på högskolenivå (KOA)
- Validering – en hjälp eller ett hinder för vidare utbildning?(KOA)
- Hur utvärdera informellt lärande (som ngn tillgodogjort sig på egen hand i ett öppet kunskaps-samhälle, vem kan veta vad vi ska fråga efter och hur ska kunskapsprocesser identifieras)(KOA)
- Faktorer som gynnar informationsteknikens betydelse för lärande i ett brett genusperspektiv(KOA)

Extern påverkan och spridning

Policynivån

Forskardialogen – forskningscirklar

Regionala och lokala aktörer

Lokala lärombud

-Learning ambassadors, Black Country(KOA)

Medier och opinionsbildning

Målgruppsprofilering

NTG-Lär skall genomsyras av både mångfaldsperspektiv i vid mening och ägna särskild uppmärksamhet åt att utveckla genusperspektiv på lärande i yrke och vardag. Stor vikt kommer också att läggas vid ett tillgänglighetsperspektiv.

Insatser under 2003

I huvudsak ägnas resten av 2003 åt olika planeringsaktiviteter:

- fortsatta möten i styrgruppen för att profilera verksamheten
- framtagande av en modell för enkel webbsida och skriftserie kopplad till NTG-Lär/Larena m.fl.
- sammanfattningar av kunskapsläge inom lärandeforskning

Beräknad kostnad 500.000:-

Insatser under 2004

NTG-Lär startar upp med ett gemensamt ”kick-off-möte” för samtliga ingående UP och deras egna projektfamiljer. Mötet äger rum i februari/mars och består av två delar:

- En ”intern” dag för att introducera NTG-Lär och bygga en inre gemenskap
- En utåtriktad dag för politiker, pedagoger, praktiker, policyfolk, forskare och lärare m .fl .

Den första dagen omfattar cirka 50-60 personer, den andra dagen 150 personer. Uppskattad kostnad 300.000:-.

Olika slag av medverkan, exempelvis presentation vid Nätuniversitetets konferens Netlearning i Ronneby 10-12 maj 2004, kompetensmässan, kvalitetsmässan mm. 200.000:-

Fyra gemensamma nätverksträffar med forskarnätverket Larena, total kostnad 400.000:-

Webbsida, journalistisk dokumentation, utgivning av tre idéskrifter och fem PDF-publikationer. Kostnad c:a 1.000.000 (se separat kalkyl)

En internationell forskarträff/workshop i Kiruna i augusti 2004 i form av en lärresa ”From grounded skills to sky qualifications”, som innefattar besök i gruvan, studier i markplan och aktiviteter på Esrange. Arrangemanget genomförs som en del i Larenas strävan att synliggöra svensk forskning. En separat idéskiss finns. Medfinansiering kommer att sökas från VINNOVA, NUTEK och Länsstyrelsen m.fl. Det är möjligt att EU-kommissionen också kan gå in och stödja denna workshop. Kostnad 300.000:-

Tvärträffar mellan UP med gemensamma frågor/utmaningar. Kostnad 100.000:-

Teoriseminarier med UP med stöd av doktorander vid LTU. (För att ge en uppfattning om möjliga teman, bifogas kursplan för doktorandkurs om lärande som bedrevs i Luleå under läsåret 2002/2003. Bilaga 4.) Kostnad 300.000:-

Erfarenhetsklubbar (erfarenhetsutbytesseminarier)

Det är viktigt att stärka de processer och det lärande som redan pågår i UP:na och föra ut det i en vidare krets. Här följer exempel på teman som förts fram från UP-företrädare som önskvärda att ha med i ett erfarenhetsutbyte inom ramen för NTG-Lär:

- Att förändra strukturer i stora organisationer - . hur lärande sker när man insocialiseras i befintliga genusstrukturer

- Gamla bildningsideal i nya kläder - samverkan mellan utbildningsaktörer, bokbussen, biblioteksfilialen och kooperativa engagemang för att skapa tillgänglighet till lärande.

- Folkbibliotekens yrkeskultur - vad händer när man skall ändra en yrkeskultur från att serva till att handleda?

- Erfarenheter av olika sätt att skapa möten mellan individer med fysiska och psykiska

handikapp och företag.

- Går det att bedriva yrkesutbildning via distans med hjälp av ny teknik?
- Nav för en enkel väg till lärande - samlade resurser för vägledning, information, validering och ny teknik som stöd för individers ingång till rätt pedagogik och rätt studiemiljö.
  - Hur kan man identifiera lärande inom aktiviteter som bedrivs inom ideburna organisationer?

Kan man skapa legitimitet för lärande utanför det ordinarie utbildningssystemet genom att etablera lokala nätverk där utbildningsanordnare på alla utbildningsnivåer ingår, liksom myndigheter och ideella organisationer Erfarenheter av v en lokal samverkansmodell finns vid National Open College Network i Storbritannien

- Hur kan handledare tränas i att identifiera och dokumentera kunskaper i lärandeprocesser utanför det ordinarie utbildningssystemet.

Uppskattad kostnad 400.000:-

Totalt 2004 3.000.000:- (inklusive webbplats&skrifter)

Insatser under 2005

Fyra gemensamma nätverksträffar med forskarnätverket Larena, total kostnad 400.000:-

Webbsida, journalistisk dokumentation, utgivning av tre idéskrifter och fem PDF-publikationer. Kostnad c:a 1.000.000 (se separat kalkyl)

Tvårträffar mellan UP med gemensamma frågor och utmaningar. Kostnad 100.000:-

Teoriseminarier med UP med stöd av doktorander vid LTU. Som exempel bifogas kursplan för doktorandkurs om lärande som bedrevs i Luleå under läsåret 2002/2003. Bilaga 4. Kostnad 300.000:-

Insatserna under 2005 får utvecklas mer. En viktig del blir en Nationell Lärfestival, där alla UP i NTG-LÄR visar upp sina verksamheter, lyfter fram sina erfarenheter och tittar framåt. Helst bör ett sådant initiativ knytas till någon annan aktivitet som är på gång. En möjlighet är att påverka arrangörerna att låta det Lärande samhället och det lärande samtalet blir tema för Bok&Biblioteksmässan. Då skulle man kunna bygga in seminarier och andra initiativ. Det är givetvis svårt att kostnadsberäkna dessa initiativ. Minst 1.000.000 bör avsättas för gemensamma spridningsaktiviteter i slutet av UP-perioden.

En avslutande del skulle också kunna vara ett förstärkt svenskt deltagande i Fourth International Conference on Research into Workplace Learning, Sydney den 12-14 december 2005. Från Larena planeras ett sammanhållet initiativ på denna punkt. Denna del ligger utanför budgeten och finansieras på annat sätt, exempelvis genom deltagarnas egna kostnader.

Vidare bör en presentation i Bryssel (eller annan plats i något EU-land) äga rum i slutfasen av de UP som ingår i NTG-Lär. 200.000

Totalt 3.000.000 under perioden

Insatser under 2006

Det är för tidigt att lägga fram planerna för NTG-Lärs sista år. Fortsatta transnationella dialoger behövs. Nätverksträffar med Larena kommer sannolikt att fortsätta. Uppskattningsvis behövs 1.000.000 för

avrundande aktiviteter. Under året utkommer också en antologi som bygger på aktiva bidrag från respektive UP. Temat kan vara Lärande samtal – Utvecklingspartnerskap som stöd för vidgat lärande.

Totalt 1.500.000:- sista året

Organisatorisk plattform

NTG-Lär knyts till Arbetsvetenskap, Luleå Tekniska Universitet. För att bedriva verksamheten med den omfattning som beskrivs ovan behövs minst två samordnare/nätverkskopplare på heltid under två år. Denna samordningspool används i första hand på tre sätt:

1. Organisatorisk nod vid Arbetsvetenskap, Luleå Tekniska Universitet med uppdrag att innehållsmässigt och organisatorisk samordna verksamheten, förstärka samverkan med forskarskolan i Arena Lärande, utveckla projektplaner, svara för ekonomisk redovisning m.m. Totalt omfattar detta en heltidstjänst på "handläggarnivå" i storleksordningen 500.000 per år för lön. Därtill tillkommer lokalkostnader, telefon och expenser samt assistenthjälp motsvarande 400.000 per år.
2. Administration av nätverksträffar, vissa externa konferenser och informella möten kommer att ske i samverkan med Arbetsmiljöforum, en stiftelse i Stockholm som bedriver utvecklingsarbete och kunskapspridning inom arbetslivsområdet. Kostnaderna för dessa insatser kommer att ligga på c:a 300.000 per år.
3. En rörlig resurs att använda för förstärkta insatser gentemot vissa arrangemang eller för att tillfälligt knyta resurspersoner till NTG-Lär. Den uppskattas till 300.000 per år.
4. Särskild uppmärksamhet bör också ägnas samband och organisatorisk samverkan mellan NTG-Lär och medverkande UP. Även här kan ytterligare resurser behövas.

Sammanlagt räknas 1.500.000:- per år för organisatoriska kostnader under 2004,2005 och 2006, totalt 4.500.000 kronor. Personalmässigt motsvarar det 1.5 – 2 anställda koordinatörer, vilka finns dels i Luleå, dels i Stockholm. Därtill ingår för administration, lokaler, expenser mm.

Redskapslådan

Resurser bör också avsättas för att ta fram redskap, verktyg mm för att stödja det informella lärandet i olika sammanhang. Detta område preciseras längre fram. Planerad kostnad per år 500.000:-, dvs totalt 1.500.000:-

Total budget för hela perioden

Organisatoriska kostnader	4.500.000:-
Information, webb och skrifter	3.000.000:-
Utåtriktade aktiviteter mm	5.000.000:-
Verktyslådan/redskap mm	1.500.000:-

Total kostnad huvudförslag 14.000.000

Total kostnad lägre ambitionsnivå 11.000.000

Det lägre kostnadsförslaget innebär en sänkt ambitionsnivå. Det innefattar färre gemensamma aktiviteter, färre tryckta skrifter, men fortfarande en enkel webbplats/digital anslagstavla och PDF-rapporter. För att NTG-Lär ska fungera krävs dock minst en eller 1.5 koordinatörer plus en del rörliga resurser.

Aktuell medfinansiering (under diskussion)

Luleå Tekniska Universitet, forskarskola Lärande (3x300.000)	900.000:-
Forskarnätverk Larena (3x400.000)	1.200.000:-
Lokaler och administrativt stöd	1.200.000:-
Samverkan med Arbetsmiljöforum (3 år/lokaler/nätverk mm)	900.000:-
Samverkan med projekt om flexibelt lärande LTU	300.000:-
Samverkan med Encell, Jönköpings högskola (skrifter mm)	500.000:-

Sammanlagt

5.000.000:-

Planerad medfinansiering

Medel kommer att sökas från Vetenskapsrådet för ett parallellt forskningsprojekt som studerar hur lärande uppfattas inom olika UP och hur det tolkas in i olika verksamheten. Ansökan om planeringsmedel är inlämnad. Planerad projektstart 2005. Projektet kommer, om stöd ges, att ingå i ett internationellt forskarkonsortium på temat Lifelong Learning in the Knowledge Society, med professor Roger Säljö som svensk koordinator. Kontakt kommer också att tas med KK-Stiftelsen, Nationellt Centrum för Flexibelt Lärande, Glesbygdverket och Nätuniversitetet. Medel kan också komma att ökas från VINNOVA.

Vi söker därför 9.000.000- för perioden 2003 t.o.m. 2006. En alternativ modell är att Svenska ESF-Rådet rekommenderar en budgetram och medfinansieringskrav, så kan diskussionen fortsätta med berörda medaktörer/partners. Frågan om medfinansiering måste ägnas ytterligare uppmärksamhet eftersom högskolan och Svenska ESF-Rådet tillämpar olika regelverk och skilda synsätt på täckning av overheadkostnader.

Institutionen för arbetsvetenskap, Luleå Tekniska Universitet.

Planera för år beroende på verksamhetens omfattning.

F Organisering av arbetet

Bidragsmottagare och ekonomisk förvaltare är Institutionen för arbetsvetenskap, Luleå Tekniska Universitet.

Samverkande partner i Stockholm är Arbetsmiljöforum

Samverkande partner i Jönköping är Encell, Jönköpings högskola

G Tidplan

Arbetet planeras att pågå till och med år 2006.

H Budget, se bifogad excel fil

I Finansieringsplan, se bifogad excel fil

Stockholm den 31 augusti 2003

Kenneth Abrahamsson
Adjungerad professor Luleå Tekniska Universitet

Följande organisationer stödjer Equal-programmet i Sverige:

AMS, Arbetsgivaralliansen, Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer IDEA, Arbetslivsinstitutet, Folk rörelserådet Hela Sverige, Forum för Frivilligt Socialt Arbete, FR, Föreningen Kooperativ utveckling i Sverige, Försäkringskasseförbundet, Handikappförbundens samarbetsorgan, Handikappombudsmannen, Integrationsverket, Internationella programkontoret för utbildningsområdet, JämO, KFO, Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer, Landstingsförbundet, LO, Migrationsverket, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Riksförbundet för sexuellt likaberättigande, Rådet för etnisk jämlikhet och integration, Svenska flyktingrådet, SACO, Statens skolverk, Svenska Kommunförbundet, Svenskt näringsliv, TCO, Ungdomsstyrelsen, Verket för näringslivsutveckling, Vinnova och FAS